

Pedagogisch beleidsplan

OSS Januari 2018

Versie 3.0

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	4
2. Praktische informatie	5
2.1 Openingstijden:	5
2.2 Haal- en brengtijden:	5
2.3 Stamgroep en basisgroepen:.....	5
2.4 Verlaten van de stamgroep:.....	6
2.5 Mogelijkheden tot ruilen van dagdelen:.....	7
2.5 Afnemen van extra (incidentele) dagen:	7
2.6 Ziekte:.....	7
2.9 Kwaliteit personeel:.....	7
2.10 Inzet en begeleiding van andere volwassenen, stagiaires en assistenten	8
3. Pedagogische doelen	9
3.1 Visie op kinderopvang in het kinderdagverblijf	9
3.2 De pedagogische doelen	9
3.3 De pedagogische doelstelling van het kinderdagverblijf.....	10
3.4 Pedagogische werkwijze	10
3.5 Visie op de kinderen	13
Visie op de ontwikkeling van kinderen.....	14
3.6 Emotionele veiligheid	15
Baby:	16
Peuter:.....	16
3.7 Persoonlijke competenties.....	17
3.8 Sociale competenties.....	18
Begrip opbrengen:	18
3.9 Normen en waarden	18
3.10 Corrigeren en belonen	19
4. Hoe geven wij vorm aan onze doelen	21
4.1 Piramide	21
4.2 Babygebaren.....	21
4.3 Kennismaken met het kinderdagverblijf.....	21
4.4 Wennen op het kinderdagverblijf	21

4.5 Wegbrengen en afscheid op het kinderdagverblijf.....	21
4.6 Eten en drinken	22
4.7 Verschonen en zindelijk worden	22
4.8 Slapen.....	22
4.9 Dagindeling.....	23
4.10 Verjaardagen en feesten.....	23
4.11 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	23
5. Wat maakt ons hiervoor geschikt	25
6. Volgen, observeren en mentorschap:	26
7. Ouders:.....	31
7.1 Wat kunnen ouders verwachten van de locatie	31
7.2 Overdracht	31
7.3 Het schriftje	31
7.4 Ouderavond.....	31
7.5 Oudercommissie.....	31
7.6 Klachtenbehandeling	32
8. Tot slot	33

1. Voorwoord

Beste Ouder(s),

We willen u graag middels dit pedagogisch beleidsplan een indruk geven van hoe wij werken binnen ons kinderdagverblijf, zodat u straks met vertrouwen uw kind bij ons brengt.

Een pedagogisch beleidsplan biedt duidelijkheid naar alle geldingen: het management, medewerkers, oudercommissie, ouders van kinderen en verdere geïnteresseerden.

De kwaliteit van een goede opvang kan een belangrijke bijdrage leveren aan de opvoeding en ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen zijn van nature gemotiveerd om te leren en zijn nieuwsgierig om de wereld te ontdekken. Hierbij is de hulp en samenwerking van ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen van groot belang.

Wij hopen dat u kind en u een fijne tijd bij ons hebben. Mocht u nog vragen, tips of opmerkingen hebben, dan horen wij dit graag want wij willen graag voor u kind zorgen en dat willen we goed en zorgvuldig doen samen met u.

Team Pippi

de overheid is vastgesteld wat de maximale bezetting van kinderen op een groep mag zijn in combinatie met het aantal pedagogisch medewerkers. Daar wijken wij niet van af en dat kan soms tot gevolg hebben dat het niet mogelijk is om extra dagdeel af te nemen omdat er dan teveel kinderen in de groep zitten ten opzichte van het aantal pedagogisch medewerkers.

2.4 Verlaten van de stamgroep:

In de volgende situaties kunnen kinderen de stamgroep verlaten:

1. Buiten spelen;
2. Activiteiten;

Buiten spelen:

Soms kiezen de pedagogisch medewerkers er voor om de kinderen een activiteit of uitstapje aan te bieden buiten het terrein van Pippi. Redenen daarvoor zijn: Kinderen letterlijk meer of andere ruimte en omgeving bieden, Kinderen extra uitdaging bieden, Het blikveld voor kinderen vergroten en andere ervaringen laten opdoen. Kinderen emotioneel groeimogelijkheden bieden door de ervaring van het (veilig) verlaten van de vertrouwde plek op het kinderdagverblijf. Buiten het eigen terrein van het kinderdagverblijf doen kinderen andere ervaringen op. Zij komen andere kinderen tegen of dieren, huizen, vervoersmiddelen, etc. Dat is aanleiding om met kinderen in gesprek te gaan of kan ondersteunend zijn in het werken met het thema. In het protocol "Uitstapjes KDV" staan de uitgangspunten en algemene regels en afspraken die gemaakt worden betreffende het verlaten van het terrein beschreven. Aangezien het verlaten van eigen terrein en het maken van uitstapjes ook een zeker risico met zich meebrengt zijn risico-beperkende maatregelen opgesteld om bepaalde risico's zoveel mogelijk te voorkomen. Hierbij is het informeren en toestemming verkrijgen van ouders/verzorgers belangrijk.

Activiteiten:

Er kan gekozen worden om activiteiten in de gymzaal te doen. Dit om de beweging met kinderen te stimuleren. In de gymzaal doen ze activiteiten om de grove en fijne motoriek te stimuleren. Ook is het goed voor kinderen om per dag 1 uur minimaal te bewegen. Ze verlaten dan de stamgroep om een activiteit te doen en daarna gaan ze weer terug naar hun eigen stamgroep.

2.5 Mogelijkheden tot ruilen van dagdelen:

Dit is mogelijk indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De aanvraag van ruilen moet in overleg gaan via de mail (planning@kdvpippi.nl).
- De ruildag moet **van te voren** zijn aangevraagd bij het bovenstaande mailadres.
- De ruildag kan alleen worden toegekend indien de groepsgrootte het toelaat.
- Het is **niet** mogelijk om dagen te ruilen met feestdagen, ziekte en vakanties.

2.5 Afnemen van extra (incidentele) dagen:

Het is mogelijk om extra dagdelen af te nemen mits de capaciteit van de groep dit toelaat. Als de groep vol zit kunt u niet ruilen of een extra dag afnemen. Wij als kinderdagverblijf moeten ons altijd houden aan de beroepskracht – kind ratio . Kan het wel dan kunt u altijd extra dagen afnemen. Deze dagen worden achteraf gefactureerd

2.6 Ziekte:

Wij streven er naar kinderen een vertrouwde, veilige en hygiënische omgeving te bieden in het kinderdagverblijf. We hanteren hiervoor de richtlijnen van de GGD. En wij hebben de medewerking van ouders nodig. Wij verwachten van ouders: dat zij een actuele informatie geven over de conditie van het kind. Denkt u ook aan het doorgeven of het kind 's ochtends een zetpil heeft gekregen. Dat zij het kind niet naar het kinderdagverblijf brengen wanneer het ziekteverschijnselen vertoont die in de richtlijnen van RIVM/GGD beschreven worden en waarbij geadviseerd wordt het kind thuis te houden. Op het kinderdagverblijf komen kinderen vaak voor het eerst in aanraking met een of meerdere (infectie)ziekten. Aangezien de samenstelling van de groep per dag wisselt. Keren deze ziekten regelmatig terug in het kinderdagverblijf.

Als het kind ziek is of een temperatuur van 38,5 of meer heeft, mag het kind niet gebracht worden. Als het kind ziek wordt tijdens het verblijf bij Pippi, wordt de ouder gebeld met het verzoek het kind op te halen omdat we een ziek kind niet de rust kunnen bieden die het op dat moment nodig heeft.

Als het kind vanwege ziekte of andere redenen niet kan komen, stellen wij het op prijs dat dit doorgegeven wordt

Indien een kind medicijnen gebruikt, willen wij daar graag van op de hoogte gebracht worden. In principe worden er geen medicijnen verstrekt door de pedagogisch medewerksters. Indien dit toch moet gebeuren bijvoorbeeld in geval van een kuur dan dient u hiervoor een verklaring medicijngebruik in te vullen. Wij zullen **nooit** paracetamol toedienen om de koorts te onderdrukken.

2.9 Kwaliteit personeel:

Bij kinderdagverblijf Pippi werken alleen professionele krachten. Alle pedagogisch medewerkers hebben een opleiding gevolgd, die voldoet aan de gestelde eisen. Ieder kind heeft een eigen mentor. Zij is contactpersoon voor de ouders, voert kind gesprekken, zorgt voor observatie en objectieve registratie van het welbevinden van uw kind.

2.10 Inzet en begeleiding van andere volwassenen, stagiaires en assistenten:

Kinderdagverblijf Pippi is een door SBB erkend leerbedrijf. Dit houdt in dat stagiaires die de opleiding Helpende en zorg, Pedagogisch medewerker niveau 3 of 4 volgen in principe stage kunnen lopen bij kinderdagverblijf Pippi. De stagiaires moeten wel een Verklaring Omtrent Gedrag(VOG) inleveren. Ouders worden altijd over de aanwezigheid van stagiaires en assistenten geïnformeerd via de nieuwsbrief en als mededeling op de mededelingenbord. Kinderdagverblijf Pippi zorgt ervoor dat gekwalificeerd personeel aanwezig is om de stagiaires op te leiden. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen stagebegeleidster, stagiaire en docent van de stagiaire. Een stagiaire die het vak nog moet leren moet ook de gelegenheid krijgen om te kijken naar en te leren van vaste pedagogisch medewerkers. Ook zal zij soms gecoacht / bijgestuurd moeten worden in het pedagogisch handelen. Daarom is het een voorwaarde dat er voldoende tijd is om de stagiaire te begeleiden, en dat dit gebeurt door een ervaren pedagogisch medewerker. Daarnaast dient er ten alle tijden zorgvuldig om te worden gegaan met de verantwoordelijkheden die de stagiaire aankan en mag dragen.

Wij hebben stagiaires van niveau 2, 3 en 4. Wel is het verschillend wat ervan een stagiaire verwacht wordt. Ook hangt dit van een stagiaire zelf af. Sommige leerlingen zijn verder en wij zullen ze hiermee begeleiden en zeker stimuleren. Wat een niveau 2 en 3 stagiaire nooit mag is: - een kind alleen naar bed brengen, - een flesvoeding alleen bereiden, -koorts meten bij een kindje. De rest gaat in overleg. Een niveau 2 en niveau 3 leerling staat altijd boventallig. Een niveau 4 leerling mag in het derde jaar ingezet worden. Dit mag alleen op dezelfde locatie waar ze stage lopen en ze mogen niet openen en sluiten. Ook hebben we een stageprotocol dit nemen we door met de stagiaires en dan worden de afspraken gemaakt.

Daarnaast kunnen ook andere volwassenen op de groepen werken. Dit kunnen vrijwilligers of groepshulpen zijn. Zij werken onder toezicht van een daartoe aangewezen pedagogisch medewerkster. Deze pedagogisch medewerkster maakt dan ook afspraken over wat ze wel en niet mogen. Ook hebben ze 1x in de maand een evaluatie gesprek om te kijken hoe het gaat en om eventueel afspraken aan te passen. Op dit moment hebben we nog nooit met vrijwilligers of groepshulpen gewerkt. Zij staan altijd boventallig en mogen niets doen zonder overleg. Ook mogen ze nooit medicijnen toedienen, flesvoeding alleen bereiden, kinderen in en uit bed halen en koorts meten bij een kindje.

2.11 Drie-uren regeling:

Op één dag mag er maximaal 3 uur tijdelijk minder personeel ingezet worden. Minimaal de helft van het aantal benodigde pedagogisch medewerkers moet aanwezig zijn tijdens die 3

uur. Deze 3 uur kan per locatie verschillend worden ingezet, afhankelijk van het rooster en het aantal aanwezige kinderen. In het kindercentrum is minimaal één pedagogisch medewerker en een andere volwassene aanwezig. Kinderdagverblijf Pippi gebruikt de drie-urenregeling tussen 6.30 en 8.00 en tussen 17.30 en 19.00 uur.

3. Pedagogische doelen

3.1 Visie op kinderopvang in het kinderdagverblijf

Door het kind naar het kinderdagverblijf te brengen kiest de ouder voor opvang in een groep. Voor het kind betekent dit een andere omgeving met andere mogelijkheden dan in de thuissituatie. Voor kinderen is het kinderdagverblijf een plaats om elkaar te ontmoeten en te leren kennen, met elkaar te spelen, te eten en te slapen, met elkaar rekening te houden en van elkaar te leren en ervaringen op te doen.

De ruimte in het kinderdagverblijf is speciaal voor kinderen ingericht en biedt vaak meer of andere mogelijkheden tot spelen dan in de thuissituatie. In het kinderdagverblijf besteden we gericht aandacht aan de individuele ontwikkeling van ieder kind: taal, creatief spel, het oefenen van vaardigheden, zelfstandigheid, het tonen van respect voor elkaar, het ontdekken van de eigen mogelijkheden en het omgaan met regels en grenzen.

Het kinderdagverblijf biedt daardoor aan kinderen en ouders een verbreding van de opvoedingssituatie. Door deze verbreding krijgen meer mensen dan alleen de ouders met het kind te maken. De ouders mogen van pedagogisch medewerkers een zekere ondersteuning bij de opvoeding verwachten. Ondersteuning in de zin van betrokkenheid bij het kind en, indien de ouders daaraan behoefte hebben, meedenken met de ouders inzake opvoedingsvragen. Dit meedenken krijgt gestalte in diverse overlegvormen en is wederzijds; ook de pedagogisch kan ondersteuning van de ouder nodig hebben.

Ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat de kinderen tijdens hun afwezigheid goed verzorgd en begeleid worden en dat de ruimte waarin de kinderen verblijven aantrekkelijk, veilig en schoon is.

Tevens mogen zij verwachten dat er zorgvuldig met hun kinderen wordt omgegaan; dat zij met vragen, opmerkingen, wensen en klachten terecht kunnen en dat zij voldoende geïnformeerd worden.

Een kind moet zich kunnen ontplooiën in een kinderdagverblijf. Opvang in het kinderdagverblijf betekent meer dan “gezellig bezig zijn met de kinderen”. Om een basis te leggen voor het pedagogisch beleid heeft het kinderdagverblijf pedagogische doelen geformuleerd. Deze doelen zijn een voorwaarde voor het pedagogisch handelen en voor het leefklimaat in het dagverblijf.

3.2 De pedagogische doelen

We onderscheiden de volgende pedagogische doelen die in de praktijk een geïntegreerd geheel zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid in een gezonde en veilige omgeving;

- Bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties;
- Bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties;
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

Het bieden van veiligheid is van primair belang. Niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen nu, maar ook omdat een veilig klimaat de basis is voor het realiseren van de andere pedagogisch doelstellingen. Er zijn drie bronnen van veiligheid te onderscheiden:

- Vaste pedagogische medewerkers op de groep;
- Bekende leeftijdsgenoten;
- De inrichting en de omgeving.

3.3 De pedagogische doelstelling van het kinderdagverblijf

Vanuit deze algemene uitgangspunten ontwikkelen we de pedagogische doelstellingen:

- Wij bieden kinderen de mogelijkheid zich optimaal te ontwikkelen binnen deze maatschappij
- Wij staan open voor de eigenheid van elk kind, maar tegelijkertijd brengen wij het kind op de hoogte van de geldende normen en waarden.
- Wij ondersteunen het kind bij het vinden van een weg tussen deze twee gegevens, zodat het in staat is zich te handhaven op een manier waar het kind zelf tevreden mee is en waarbij er ook respect is voor de ander.

Om de ontwikkeling van kinderen vanuit deze doelstelling te bevorderen, worden eisen gesteld aan:

- De pedagogische medewerkers
Naast kennis van de ontwikkeling van kinderen is het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers van essentieel belang. De wijze waarop zij met kinderen, ouders en met elkaar omgaan, bepaalt voor een belangrijk deel of het dagverblijf de ontwikkeling van kinderen kan bevorderen. Wij werken uitsluitend met gediplomeerde medewerkers. Tevens moet ieder personeelslid, inclusief stagiaires in het bezit zijn van een verklaring omtrent gedrag. Het is een verklaring, uitgegeven door het Ministerie van Justitie, waaruit blijkt dat het gedrag van de medewerker geen bezwaar oplevert voor een baan in de kinderopvang.

3.4 Pedagogische werkwijze

De pedagogische werkwijze beschrijft hoe de pedagogisch medewerker in de groep, gezien vanuit de visie van kinderdagverblijf Pippi de pedagogisch middelen inzet om de 4 pedagogische doelen te bereiken. De pedagogische medewerker heeft inzicht in de ontwikkeling van het kind en is in staat om de vragen en behoeften van het kind juist in te schatten. Zij weet wat van het kind verwacht kan worden, de manier waarop het kind benaderd wil worden en het tijdstip waarop dit het beste kan gebeuren. De pedagogische

medewerker structureert de opvangsituatie zo dat het kind zich veilig voelt. Zij zorgt voor een uitdagende groepsruimte met passend spelmateriaal en activiteitsaanbod waardoor kinderen aangezet worden zelf, en indien nodig ondersteund, richting kunnen geven aan de situatie.

In de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting maar ook in de beleidsregels kwaliteit kinderopvang, zijn vier basisdoelen voor de opvoeding opgenomen als voorwaarde voor het pedagogisch handelen in de kinderopvang. De basisdoelen zijn verweven in de pedagogische werkwijze van Kinderdagverblijf Pippi en worden vertaald naar de dagelijkse praktijk.

Als een rode draad lopen zij door het plan.

Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid:

Het bieden van een gevoel van veiligheid is van groot belang voor uw kind. Behalve dat het ervaren van veiligheid bijdraagt aan zijn welbevinden, is een veilig klimaat op de groep de belangrijkste voorwaarden voor de verdere ontwikkeling van uw kind. Een kind moet zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn op de groep. Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open voor speelgoed of het leren van vaardigheden. Alle energie gaat dan zitten in de stress en het op zijn hoede zijn. Zich veilig voelen is echt een basisbehoefte. Het gevoel van veiligheid in de kinderopvang wordt in belangrijke mate bepaald door de pedagogisch medewerkster, de omgeving en het contact met andere kinderen. Wij proberen op de volgende manieren een veilig klimaat te bevorderen:

- Binnen de groep moeten kinderen zich veilig en op hun gemak voelen, zichzelf durven zijn, zich geaccepteerd voelen en vertrouwen in zichzelf en anderen kunnen hebben. Dit willen we bereiken door kinderen het gevoel te geven dat ze welkom in de groep zijn, als leidster belangstelling te tonen in wat ze thuis hebben gedaan of meegemaakt. Een luisterend oor zijn. Ook veel plezier met elkaar hebben vinden we belangrijk. Maar ook als het wat moeilijker gaat, open zijn en met elkaar praten. Er moet geen drempel zijn voor een kind om naar de leidster toe te gaan.
- We noemen de kinderen bij hun naam. Als we de kinderen aanspreken dan benaderen we ze rustig en zoeken we contact met het kind en spreken we ze op ooghoogte met een vriendelijke stem aan.
- Respect te hebben voor iedereen. We willen het kind de ruimte geven voor haar of zijn emotionele ontwikkeling. Dit doen we door met het kind te praten over hoe hij/zij over bepaalde dingen denkt of voelt, het kind begeleiden in de dingen die hij/zij moeilijk vindt maar ook door hem/haar te stimuleren in het ondernemen van nieuwe activiteiten op allerlei gebieden.
- Tijdens het halen en brengen wordt er direct gecommuniceerd met ouders. Naast de mondelinge overdracht zal er middels (nieuws) brieven informatie aan ouders doorgegeven worden.

1. **Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:**

Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden, ofwel het zinvol bezig zijn. De mogelijkheid hebben om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden. Dit willen wij vorm geven door:

- Een vertrouwensband met het kind op te bouwen. De leidster leert het kind kennen en het kind leert de leidster kennen. Het kind veiligheid bieden hierin is een belangrijk aspect. Het kind wordt gestimuleerd in spel- en of contact zoeken met andere kinderen in de groep.
- Veel te communiceren met de kinderen, spelletjes aan te bieden, allerlei gesprekjes te voeren en belangstelling te tonen voor wie ze zijn en wat ze doen.
- Een groot aanbod in spelmaterialen aan te bieden. Er is speelgoed aanwezig voor de fijne en grove motoriek maar ook om creatief, ontspannend en ontwikkelingsgericht bezig te zijn. De inrichting van de groep is zowel voor kinderen van 0-2 jaar als voor 2-4 jarigen, meisjes en jongens. Daarnaast hebben we ook divers buitenspeelgoed. We proberen iedere dag buiten te spelen mits het weer dit toelaat.
- Kinderen worden begeleid in hun spel en individuele ontwikkeling. Daarbij is er speciaal aandacht voor de peuters in hun taal en motorische ontwikkeling. Door ze actief te betrekken in het groepsproces kan hier spelenderwijs aandacht aan geschonken worden.

- **Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties:**
Het begrip sociale competentie omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met andere kinderen en/of pedagogisch medewerkster, biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving. Dit willen we vorm geven door: De contacten onderling te stimuleren en kinderen ook te leren op welke wijze ze contact kunnen leggen met elkaar maar ook hoe ze respect kunnen hebben voor elkaar als de dingen misschien anders lopen dan ze van te voren verwacht hadden. Bijvoorbeeld als ze willen meespelen maar de andere dat niet wil of iets voor zichzelf wil doen.
- De kinderen te helpen bij het voorkomen en oplossen van problemen. Dit willen we doen door de kinderen bij ons te roepen en ieder zijn verhaal te laten doen, uit te leggen wat er gebeurd is. Samen wordt er dan naar een oplossing gezocht.

- De kinderen werken samen aan activiteiten zoals binnen en buiten spelen, puzzels maken, knippen, plakken en verven, liedjes zingen en gezamenlijk eten en drinken.
- Kinderen zijn voortdurend deel van een groep en nemen op die manier deel aan groepsgebeurtenissen.
- Ze leren door de gehele dag heen, wat voor elkaar over te hebben, elkaar te helpen en elkaar te stimuleren en prikkelen.

2. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

Leren wat wel en niet mag: hoe je sociaal acceptabel te gedragen. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels in de kinderopvang; je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen en/of pedagogisch medewerker wordt geprobeerd ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel en de maatschappij. Dit basisdoel beschouwen we als de kern van de opvoeding. We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving. Dit willen we vorm geven door:

- Door met name als leidsters het goede voorbeeld te geven. De manier waarop we de kinderen benaderen en de manier waarop we handelen en spreken willen we deze waarden en normen laten zien aan de kinderen en aan de ouders en collega's Goed voorbeeld doet volgen.
- Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep, in de kinderopvang, in de maatschappij. Dit basisdoel beschouwen we als de kern van de opvoeding.
- We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.
- We leren kinderen om elkaar te helpen.
- We leren kinderen om het speelgoed op te ruimen en er respectvol mee om te gaan.
- Duidelijke regels en afspreken maken.
- We leren kinderen om aan een ander te zeggen wat ze wel en niet prettig vinden.

De vier basisdoelen, zijn eenvoudig te vertalen in de volgende vragen:

- Heeft een kind het naar zijn zin?
- Heeft een kind iets geleerd dat zinvol is voor hem?
- Heeft een kind met andere kinderen en/of pedagogisch medewerkers gespeeld?
- Heeft een kind geleerd op een sociale en respectvolle wijze met anderen om te gaan?

3.5 Visie op de kinderen

Visie op kinderen

Ieder kind is een uniek persoon met zijn eigen karakter en zijn eigen tempo van ontwikkelen. Pippi vindt het belangrijk dat kinderen moeten kunnen zijn wie ze zijn en dat zij behandeld worden als een uniek individu. Dit zal altijd gerespecteerd worden. Door het dagprogramma en het groepsprogramma zullen alle kinderen de kans krijgen als individu binnen de groep te functioneren, maar verliezen daarbij nooit de eigenheid van het kind uit het oog. Een kind moet de mogelijkheid krijgen om uit te groeien tot een gelukkig mens en uiteindelijk zelfstandig in de samenleving kunnen functioneren. Buiten de dagelijkse verzorging biedt de omgeving een stimulans aan kinderen om zich zowel lichamelijk, sociaal-emotioneel, creatief, taalvaardig en verstandelijk te ontwikkelen. Ook biedt het een klimaat waar kinderen zich bewust worden van maatschappelijke gangbare normen en waarden.

Visie op de ontwikkeling van kinderen.

Kinderen worden geboren met een natuurlijke drang om zich te ontwikkelen. Elk kind ontwikkelt zich op eigen wijze, in zijn eigen tempo en naar eigen behoeften. Om zich optimaal te ontwikkelen tot een zelfstandig mens is het nodig dat een kind met vertrouwen de wereld tegemoet kan treden. Het kind moet zich veilig voelen om op onderzoek uit te gaan en de kans krijgen dingen uit te proberen. Stimulans en ondersteuning van kinderen onderling en volwassenen zijn hierbij de basisvoorwaarden. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten voor de kinderen van belang.

De kinderen:

- Zijn uniek en behoren gerespecteerd te worden.

Vb. Indien de ouders van een kind willen dat hun kind vegetarisch eet dan voorzien wij in deze behoefte door hier rekening mee te houden bij de inkoop en bereiding van de voeding.

- Dienen gewaardeerd en gerespecteerd te worden zoals ze zijn.

Vb. Indien de ouders van een kind een bepaald geloof of levenswijze aanhangen dan zullen wij hier begrip en respect voor opbrengen en hier zoveel mogelijk rekening mee houden in de benadering van de ouders en kind.

- Moeten op een positieve manier benaderd worden waardoor ze eigenwaarde opbouwen.

Vb. Indien een kind een knutselwerk goed maakt of een op een leuke manier met andere kinderen omgaat zullen wij het kind positief benaderen en hem aanmoedigen met behulp van het geven van complimentjes.

- Zullen gestimuleerd en ondersteund worden in hun ontwikkeling, in de breedste zin van het woord.

Vb. Als een kindje aangeeft door zijn gedrag dat het kind zindelijk wil worden dan stimuleren wij dit in overleg met de ouders om het kindje regelmatig naar de toilet te laten gaan en bij een gedane behoefte, het kind positief te belonen (sticker plakken).

- Moeten de ruimte krijgen dingen uit te proberen, fouten te maken en nieuwe oplossingen te zoeken.

Vb. Indien bij Duplo Lego een toren te laten bouwen en als dit niet helemaal lukt dan het

kind stimuleren om het nog een keer te proberen. Dit kan dan eventueel op een andere manier als voorheen. Dit om het kind oplossingsgericht te laten werken.

- Zullen de mogelijkheid krijgen om zich als individueel mens maar ook als iemand in een groep te ontwikkelen.

Vb. We geven kinderen de mogelijkheid om een op een met een leidster een boekje lezen of een spelletje te doen zodat ze zichzelf individueel kunnen ontwikkelen. Maar doen ook activiteiten gezamenlijk met de groep zodat ze ook leren om rekening met anderen te houden. Hiermee worden de sociale vaardigheden zoveel mogelijk te ontwikkeld.

3.6 Emotionele veiligheid

De basis van al het handelen van onze pedagogisch medewerkers is het bieden van een gevoel van veiligheid aan een kind. Hierbij is een vertrouwensrelatie met de pedagogisch medewerker onmisbaar. Vaste rituelen zoals een vaste dagindeling, ritme en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige basis durven en kunnen zij de wereld gaan ontdekken. De deur zal alleen van binnenuit kunnen worden geopend door de leidster. Dit zal ze doen op het moment dat dit haar goed uitkomt. Hierdoor wordt de rust op de stamgroep gewaarborgd. Bij de buitendeur is een camera controle systeem aanwezig zodat de leidster kan zien en horen. Hierdoor laat ze alleen de gewenste gasten binnen.

Persoonlijk contact met de pedagogisch medewerkers, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsgenootjes dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. Kinderen zullen vanuit een veilig gevoel op allerlei ontwikkelingsgebieden zich meer ontwikkelen en de omgeving ontdekken. In de praktijk betekent dit dat de pedagogisch medewerkers een groot empathisch vermogen moeten hebben. Zij benaderen uw kind met een open en liefdevolle houding. Wij werken met vaste pedagogisch medewerkers op vaste dagen. Zo kunnen wij ervoor zorgen dat er altijd een bekend gezicht is voor uw kind. Uw kind heeft een eigen mandje voor zijn of haar eigen spulletjes zoals een knuffel en/of speen. Zolang uw kind nog slaapt bij kinderdagverblijf Pippi heeft het een eigen bedje in de slaapkamer. Uw kind moet zich tijdens de opvang vrij genoeg voelen om zijn emoties, zoals verdriet, boosheid en blijdschap aan de leidster te tonen en te delen met de leidster. Een kind dat verdriet heeft omdat zijn moeder weggaat, mag dat verdriet van ons tonen. Door dit verdriet bespreekbaar te maken en het kind te troosten, leert het kind dat zijn gevoelens worden gerespecteerd.

We proberen het gevoel van het kind onder woorden te brengen (je vindt het niet leuk hè, dat mama nu weggaat). Het kind moet zichzelf kunnen zijn, maar we leren het kind ook waar de grens is, wat wel en niet kan (je mag boos zijn, maar je mag niet slaan). Het is belangrijk dat de leidster luistert, begrip toont, maar ook duidelijk grenzen aangeeft in de groep. Een angstig kind zullen wij altijd serieus nemen, aandacht geven en troosten. Angst is een emotie, die in de kinderlijke belevingswereld levensecht is. Rekening houdend met de leeftijd van het kind bieden wij hem de kans die angst de baas te worden door daar relativerend en positief op te reageren.

De kinderen verlaten de stamgroep als ze gaan buitenspelen op het daarvoor bestemde buitenterrein. Hierbij zal altijd een leidster toezicht houden. Uiteraard is dit ook van toepassing als we activiteiten elders in het gebouw of buiten de deur ondernemen. Een gediplomeerde leidster mag met maximaal 3 kinderen buiten de poort (buiten het gebouw) van het kinderdagverblijf bevinden. Dit kunnen uitstapjes zijn van allerlei aard, echter altijd vanuit de doelstelling de kinderen veilig te laten leren, ontdekken en ervaren.

Er wordt in principe nooit afgeweken van het beroepskracht - kindratio. In het geval dat zich zeer bijzondere omstandigheden (bijv. door ziekte) voordoen welke dit wel veroorzaken wordt dit probleem op zeer korte termijn opgelost vanuit de achterwacht of een andere beroepskracht welke op dat moment oproepbaar is. Pippi heeft ruim voldoende beroepskrachten in dienst om dit te kunnen garanderen.

Baby:

Een baby nooit alleen laten als het huilt. Dit kan zijn door: honger, een natte luier maar dit kan ook komen door angst. Als een baby dit zo ervaart kan is dit heftiger als bij een volwassene en dit kan op latere leeftijd grote gevolgen hebben. Het kind niet alleen laten is zoals gezegd dan heel belangrijk omdat het kindje anders denkt dat huilen geen nut heeft omdat het toch alleen en hulpeloos is. Aandacht geven en positief benaderen zijn dan mogelijke oplossingen.

Peuter:

Angst bij peuters kan ontstaan door dingen die [*buiten hun invloed of begrip](#) (voor dingen die buiten hem omgaan zoals harde geluiden, onweer, het verkeer, een superglijbaan et cetera. Hij heeft net door dat hij op sommige dingen invloed kan uitoefenen maar echt snappen doet hij het nog niet. Dingen waar hij van schrikt of die hij niet kan begrijpen zullen hem angstig maken.)omgaan, het kan ontstaan door een [*vervelende of pijnlijke ervaring](#) (Het kan zijn dat je dreumes een traumatische ervaring heeft die hem vanaf dat moment angstig maakt: een plotselinge ziekenhuisopname, een wespenbeet, een confrontatie met een valse hond...), maar angst kan ook uit de [*magische fantasie](#) (Het magische denken van dreumes is vaak vertederend, maar soms ook knap frustrerend. Als je kind er van overtuigd is dat er spoken onder zijn bed vandaan komen zodra jij de kamer uit bent, zie hem dan maar eens in slaap te krijgen...)_van je peuter ontspruiten...

[*buiten hun invloed of begrip](#): Het is soms moeilijk om een dreumes uitleg te geven over gewone dingen. Een botsing van de wolken is een magere uitleg voor een fikse onweersbui met knetterden lichtflitsen. En een straaljager die angstaanjagend laag over komt is vaak al weg voor je hem hebt kunnen aanwijzen...

Toch is het benoemen van de angst van je dreumes en een korte uitleg de beste methode: Ik zie dat je schrikt. Wat een herrie! Een straaljager is een super snel vliegtuig. Hij vliegt zo hard dat je hem niet kunt zien alleen maar horen. Gek, hè?'

Naar mate je jonge dreumes meer ervaring krijgt met deze nieuwe indrukken zal hij ze gaan

herkenning. Zijn angst zal dan overgaan en zich beperken tot een lichte schrikreactie of spanning.

*[vervelende of pijnlijke ervaring](#): Bied je kind bescherming en troost en maak dit eventueel tastbaar met een knuffel of doekje dat hij als houvast bij zich kan nemen

*[magische fantasie](#): Misschien lijkt dit een ongewone aanpak maar wanneer je je kind volgt in zijn fantasie bereik je drie dingen: hij krijgt het gevoel dat je hem gelooft, hij voelt zich gesterkt én hij wordt gerustgesteld.

Contacten tussen ouders en pedagogisch medewerkers zijn van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf bij Kinderdagverblijf Pippi beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen ouders een beeld van wat hun kind beleefd in hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt.

3.7 Persoonlijke competenties

Wij willen kinderen helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben (persoonlijke competenties). Kinderen vinden het leuk om iets zelf te doen, vooral als wij ze aanmoedigen. Het geeft ze zelfvertrouwen als iets lukt! Elk kind is uniek en waardevol. Wij accepteren kinderen zoals ze zijn en wij hebben vertrouwen in het vermogen van kinderen. Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Zij leren wat nodig is voor het leven. Kinderen leren binnen het eigen vermogen, tempo en op geheel eigen wijze. Het eigen en unieke ontwikkelingstempo van het kind is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Kinderen worden in hun ontwikkeling gestimuleerd, zoals de lichamelijke ontwikkeling (bijv. leren lopen), de verstandelijke ontwikkeling (bijv. leren praten), en de emotionele ontwikkeling (bijv. leren opkomen voor zichzelf). In de praktijk betekent dit dat we de kinderen zoveel mogelijk zelf laten doen wat ze al zelf kunnen. Dit geldt voor het omgaan met spelmateriaal en knutselmateriaal, bijvoorbeeld zelf bedenken wat je gaat spelen en hoe je gaat knutselen. Het omgaan met zichzelf, zelf je schoenen aantrekken, je boterham smeren, je gezicht schoonpoetsen maar ook het omgaan met de anderen, bijvoorbeeld een ruzie eerst zelf proberen op te lossen. Natuurlijk zullen we ook bezig zijn met de zindelijkheidsstraining. Als een kind, dat nog een luier draagt, op het potje of WC wil dan zullen wij dat zeker stimuleren door middel van een stickerbeloningssysteem. Het kind moet daar wel aan toe zijn, het moet immers wel de aandrang voelen. De pedagogisch medewerkers kijken naar wat het kind zelf al kan en waar evt. nog hulp geboden moet worden.

Er wordt gezorgd voor spelmateriaal passend bij de ontwikkelingsfase en interesses van de kinderen. De kinderen kunnen in principe het spelmateriaal zelf pakken met uitzondering van kwetsbaar materiaal of materiaal met kleine onderdelen. Eigen initiatief van de kinderen wordt hierin aangemoedigd.

Er zijn wel groepsregels zoals eerst opruimen voordat je wat nieuws pakt en er wordt niet gerend binnen of met een grote bal gespeeld. Buiten mag dat wel.

De pedagogisch medewerkers bieden zowel binnen als buiten activiteiten aan. Wij letten wel op of het past bij de ontwikkelingsfase en interesse van de kinderen. Zo gaat het bijvoorbeeld bij het knutselen met de kleinere kinderen niet zozeer om het resultaat maar om het ontdekken van de materialen en het plezier. Hoe voelt verf of plaksel aan je handen? Voor de wat grotere kinderen kan het resultaat al wat belangrijker worden. Van een 3.5-jarige mag je al wat meer verwachten dan van een 2-jarige. Maar het plezier staat voorop! Regelmatig gaan we speciale activiteiten ondernemen met de bijna 4-jarigen.

We gaan bijvoorbeeld koekjes bakken, samen een gezelschapsspelletje spelen of knutselen met materialen die geschikt zijn voor de wat oudere kinderen. Door het jaar heen werken we met thema's zoals lente, zomer, herfst, winter, Sinterklaas, kerstmis, verjaardagen enz. Zowel spelletjes, liedjes, knutselen en voorlezen krijgen hierbij de aandacht.

3.8 Sociale competenties

Wij willen kinderen de ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden verworven worden (sociale competenties). Elk kind krijgt individuele zorg

en aandacht. Ook de groep heeft een functie, want kinderen maken deel uit van de samenleving. Wij zien het kinderdagverblijf als een samenleving in het klein waar kinderen kunnen oefenen. Dat gaat letterlijk en figuurlijk met vallen en opstaan. Wij stellen kinderen in de gelegenheid om de wereld om hen heen te ontdekken. Kinderen leren van en door elkaar, voor nu en later. Het kennismaken met volwassenen en kinderen, het respecteren van anderen en het opkomen voor het eigen belang zijn belangrijke toegevoegde waarden van het samenzijn in een groep. In de groep worden deze vaardigheden gestimuleerd door bijvoorbeeld elkaar te helpen, samen speelgoed op te ruimen en het vieren van feestelijke gebeurtenissen. Maar ook samen eten aan tafel, wachten met eten tot iedereen wat heeft speelt hierbij een rol. Ook omgaan met verdriet van een ander kind en elkaar troosten zijn voorbeelden van sociale competenties.

Begrip opbrengen voor een nieuw kind dat zich nog niet helemaal aan de groepsregels houdt is tevens een sociale competentie waar we belang aan hechten

Begrip opbrengen:

Op het moment dat we dit constateren geven wij het kind extra aandacht en observeren wij het kind met nog meer regelmaat. We proberen dan het kind positief te beïnvloeden m.b.v. vaste structuren en om het kind nog meer te betrekken bij het groepsactiviteiten.

3.9 Normen en waarden

Het eigen maken van normen en waarden is onderdeel van de morele ontwikkeling. Binnen en buiten de groep doen zich situaties voor waarvan op dit gebied veel leermomenten zijn (bijvoorbeeld pijn en verdrietige situaties, ruzie of een maatschappelijke gebeurtenis). Door

de reacties van de pedagogische medewerkers ervaren kinderen wat wel en niet goed is. Het eigen gedrag van de pedagogisch medewerkers heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie. Wij leren de kinderen dat het leuk en belangrijk is dat je aardig en eerlijk bent voor elkaar en dat daar positief op gereageerd wordt. er wordt met respect en aardigheid over elkaar en anderen gesproken. Er wordt niet gevloekt of geschreeuwd of geslagen. Het is belangrijk om ieder gedrag van kinderen in hun leeftijdsfase en handelen te zien. De pedagogisch medewerker houdt toezicht en grijpt in als dat nodig is. Zij kan de kinderen sturen en een positieve wending aan het gebeuren geven.

Wij bespreken vijandig gedrag, zoals slaan, pesten en plagen. Wij grijpen in als er een kind door een ander wordt geplaagd door met de plager te praten, of bij herhaling van ongewenst gedrag hem eventjes apart te zetten op een speciale plek en daarna sorry te laten zeggen. anderzijds proberen wij de kinderen die geplaagd worden te leren weerbaarder te worden. Dit doen wij door hen eerst te laten proberen een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan helpen wij hen om daar samen over te praten zodat ze leren beter voor zichzelf te kunnen opkomen. Tijdens gesprekken aan tafel wordt er actief geprobeerd om te voorkomen dat er vooroordelen ontstaan ten opzichte van kinderen met een andere huidskleur of religieuze achtergrond. Zo praten wij over het anders zijn van het andere kind. Wij sturen het gesprek zo dat de kinderen ervaren dat ieder kind even lief is en dat sommige kinderen nu eenmaal wat groter of kleiner, dikker of dunner, donker of blank zijn. Goede omgangsvormen worden al spelenderwijs aangeleerd:

"dank je wel" en "alstublieft" zeggen vinden wij belangrijk. Samen aan tafel wachten we tot we klaar zijn met eten. We letten erop dat de kinderen op hun beurt wachten en we praten niet met volle mond. Als een kind weggaat leren wij het te zwaaien of "dag" te zeggen.

3.10 Corrigeren en belonen

De kinderen worden binnen kinderdagverblijf Pippi op een positieve manier benaderd. Door middel van positieve aandacht wordt het gewenste gedrag gestimuleerd. Wanneer een kind negatief gedrag vertoont wordt gekeken naar het individuele kind en nagegaan waarom een kind dit gedrag vertoont (bijvoorbeeld niet lekker in zijn vel zitten, verveling, verandering thuissituatie, onzekerheid, ontwikkelingsproblematiek). De pedagogische medewerkers kunnen op deze manier de oorzaak van het probleem wegnemen of hier rekening mee houden.

Wanneer een kind na een waarschuwing nog negatief gedrag blijft vertonen, zal de pedagogisch medewerker een kint op ooghoogte (gehurkt) op rustige, duidelijke wijze aanspreken en het kind daarbij ook aankijken. bij herhaling van het negatieve gedrag kan het kind zo nodig voor een korte duur op een bepaalde plek neergezet worden om even uit de negatieve situatie gehaald te worden. er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan negatieve gedrag en het kind wordt evt. afgeleid om herhaling van het negatieve gedrag te voorkomen. Tegelijkertijd wordt positief gedrag (complimenten) gestimuleerd. Wij vinden het belangrijk om ouders terugkoppeling te geven over het gedrag van het kind.

4. Hoe geven wij vorm aan onze doelen

4.1 Piramide

Binnen het kinderdagverblijf wordt gewerkt met de educatieve methode piramide. Deze methode is ontwikkeld voor kinderen van 0-4 jaar. Er wordt gewerkt met thema's, binnen deze thema's kunnen activiteiten uitgevoerd worden. De activiteiten zijn bedoeld om de brede ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Alle ontwikkelingsgebieden; cognitief, taal, motoriek, sociaal-emotioneel komen aan bod. Met alle leeftijden zullen er activiteiten binnen het thema worden uitgevoerd. Uiteraard zijn deze activiteiten voor de peuters wat uitgebreider dan voor de baby's en dreumesen.

4.2 Babygebaren

Baby gebaren is een sprankelende interactie en wederzijdse communicatie met kind wanneer het fysiek nog niet in staat is om te praten. Met babygebaren geef je jezelf en je kind het prachtige geschenk van aandacht voor elkaar en inzicht krijgen in elkaars behoeften en belangstelling. Wij werken de hele dag door met gebaren. Elke maand leren wij nieuwe gebaren erbij dit heeft te maken met het thema wat centraal staat deze maand.

4.3 Kennismaken met het kinderdagverblijf

Uw eerste kennismaking met het kinderdagverblijf vindt plaats met de assistent-manager. In het kennismakingsgesprek wordt verteld over de organisatie, het kinderdagverblijf, de pedagogische uitgangspunten, de oudercontacten en worden eventuele algemene vragen beantwoordt.

Daarna komt u samen met u zoon/dochter nog een keer op gesprek op de groep en maakt u kennis met de kinderen van de groep. In dit gesprek worden alle praktische dingen besproken en zullen we het hebben over uw kind en wat u van ons verwacht. Ook nemen we de tijd om al uw vragen te beantwoorden. Elk nieuw kind krijgt een eigen opbergbakje met de naam erop. In dit bakje kunt u de eigen spullen van uw kind kwijt maar vindt u ook regelmatig belangrijke post dus het is belangrijk dat u het regelmatig leeg maakt.

4.4 Wennen op het kinderdagverblijf

Voor kinderen en voor hun ouders is het belangrijk om te wennen in de groep. Dat wennen gebeurt op onderstaande wijze. Als uw kind nog niet op de dagopvang van Pippi zit, wordt er met u tijdens het kennismakingsgesprek een afspraak gemaakt over de manier waarop uw kind gaat wennen. Vanaf twee weken voordat het contract in gaat mag uw kind komen wennen. Bij de leeftijd van 0-1 jaar doen we 1 keer wennen. Is het kindje ouder doen we het in overleg met ouders.

4.5 Wegbrengen en afscheid op het kinderdagverblijf

Uw kind wegbrengen is een belangrijk moment van de dag. De pedagogisch medewerkster zal altijd uw kind en u persoonlijk ontvangen en proberen tijd te nemen voor een kort persoonlijk gesprek, zodat er een korte overdracht kan plaats vinden. Ons uitgangspunt is dat ieder kind (en ouder) zich welkom en gezien voelt. Uw kind kan moeite hebben afscheid

van u te moeten nemen. Kinderen voelen zich prettig bij een afscheidsritueel. U kent uw kind en ontdekt dit ritueel samen. Uw kind kan bij het afscheid erg boos of verdrietig zijn, wat het voor u, als ouder moeilijk maakt om afscheid te nemen. De ervaring leert dat dit bij de kinderen meestal snel over is. Voor u als ouder is dit soms lastiger dus als u het prettig vindt, kunt u ons zo vaak bellen als u fijn vindt.

4.6 Eten en drinken

Het gebruiken van de maaltijden en tussendoortjes is een gezamenlijke activiteit. Het gaat hierbij niet alleen om het eten en drinken, maar ook om het contact met elkaar. Belangrijk is ook het gezellig samenzijn en een rustmoment op de dag creëren. Er is aandacht voor elkaar, er wordt gepraat en gezongen. Bij dit samen eten besteden we aandacht aan eenvoudige tafelmanieren. Hierbij is het voorbeeld van de pedagogische medewerksters heel belangrijk. Ouders brengen zelf de babyvoeding mee en tot het kind 12 maanden is geven wij deze voeding. Als een kinderen een allergie of speciale voeding nodig hebben dienen ouders dit ook zelf mee te nemen. Het eten wordt niet aan de kinderen opgedrongen. De kinderen benaderen we positief, eten dient iets leuks te blijven. Wij bieden vaste eet en drink momenten aan:

- 6.30 tot 7.30 mogelijkheid tot ontbijt: boterham en melk,
- 9.00 fruit en water of thee,
- 11.30 boterhammen met melk,
- 15.30 groenten, fruit en water en of thee,
- 18.00 tot 19.00 mogelijkheid tot een warme maaltijd

4.7 Verschonen en zindelijk worden

Kinderen worden op vaste momenten, en wanneer dit nodig is, verschoond. De luiers worden door Pippi zelf geleverd. Zindelijk worden gebeurd op het kinderdagverblijf meestal vanzelf. Kinderen raken vaak al snel vertrouwd met naar de wc of op het potje gaan. Jongere kinderen zien oudere kindjes naar de wc gaan. Spelenderwijs toont het kind er meer belangstelling voor en wanneer het serieuze vorm krijgt, bespreken we dit met ouders. Ook maken we gebruik van plaskaarten waar de kinderen een sticker op mogen plakken als ze geplast of gepoept hebben. Zo stimuleren we dit op een positieve manier.

4.8 Slapen

Met samen spelen, ontdekken en rennen verbruikt een kind heel wat energie. Naast de rustige momenten die de pedagogisch medewerksters inbouwt, is slapen voor een kind een belangrijk moment om bij te tanken. De jonge kinderen slapen als ze er aan toe zijn of we volgen het slaapritme van thuis. We letten op de behoefte van het kind en overleggen met de ouders. Baby's laten we altijd in bed slapen. Soms komt van de ouder het verzoek om slapen af te bouwen, omdat het kind anders 's avonds niet goed inslaapt. Dit doen we in overleg met de ouders. Als een kind niet meer slaapt, wordt tussen de middag een rustige

activiteit georganiseerd, zoals rusten op een stretcher op de groep of een activiteit aan tafel of een filmpje op de televisie. Wij vinden het belangrijk dat slapen gaan gebeurt in een ontspannen en veilige sfeer. Daarbij zijn rituelen heel belangrijk.

De bedjes worden elke week verschoond tenzij de bedjes eerder vies zijn. De slaapkamers worden dagelijks goed geventileerd. Wij bakeren uw kindje alleen in als u hiervoor schriftelijk toestemming heeft gegeven. Dit laatste geldt ook voor buikligging.

4.9 Dagindeling

Het dagritme ziet er zo uit:

6.30-9.00	Binnenkomst kinderen, de andere kinderen zijn vrij aan het spelen
9.00	Fruit eten en water/thee drinken
10.00	Verschoonen en of plassen
10.30-11.30	Een activiteit
11.30	Boterham eten en melk drinken
12.30	Verschoonen en kinderen op bed leggen die gaan slapen
14.30	Kinderen komen uit bed
15.00	Fruit/groenten eten en water/thee drinken
15.30	Activiteit
16.30	Verschoonen en of plassen
16.30 – 19.00	Kinderen worden opgehaald en de andere kinderen mogen vrij spelen

4.10 Verjaardagen en feesten

Verjaardagen worden uitgebreid gevierd. Samen een feest vieren, legt de nadruk op het gevoel van verbondenheid met elkaar. Wij vinden het belangrijk dat we ouders hierbij betrekken. Het kind krijgt een verjaardag/afscheidsmuts. Als ouders het willen mogen ze bij het feestje zijn anders kunnen ze een videocamera of fototoestel meegeven. Met begeleiding van muziekinstrumenten zingen we voor de jarige. Daarna mag het zijn traktatie uitdelen. Ook doen we door het jaar heen ander feesten organiseren zoals zomerfeest, sinterklaasfeest. Dit organiseren de pedagogisch medewerkers.

4.11 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Kindermishandeling is elk vorm van lichamelijke of geestelijke geweldpleging die kinderen worden aangedaan. Men spreekt in ieder geval van kindermishandeling als er regelmatig, opzettelijk en voortdurend sprake is van lichamelijke, geestelijke of seksuele geweldpleging. Kindermishandeling is leed dat kinderen wordt aangedaan. Het ontnemt het kind de basis voor de ontwikkeling van identiteitsgevoel, zekerheid en vertrouwen; daardoor ontstaan meestal ernstige afwijkingen bij het kind. Kindermishandeling kent verschillende gedaantes. Het kan bestaan uit geweld of verwaarlozing. De verschillenden vormen van mishandeling lopen vaak door elkaar. Signalering is bij jonge kinderen extra lastig. Zij kunnen niet goed zeggen wat er aan de hand is en het vraagt van de pedagogisch medewerkers om alert te zijn

op non-verbale signalen. Kinderdagverblijf Pippi heeft een protocol opgesteld voor de pedagogisch medewerkers hoe te handelen bij vermoedens van kindermishandeling . Wanneer de pedagogisch medewerkers op het kinderdagverblijf duidelijke of specifieke signalen constateren, hebben zij hierin een verantwoording. Zorgvuldigheid is een eerste vereiste. De pedagogisch medewerkers melden dit bij de leidinggevende. De directeur kan vervolgens contact opnemen met Veilig huis. De directeur maakt melding van het vermoeden Veilig huis is daarna verantwoordelijk voor onderzoek en hulpverlening.

5. Wat maakt ons hiervoor geschikt

De spil van het hele reilen en zeilen van het kinderdagverblijf zijn de pedagogisch medewerksters. Zij zijn diegene die iedere dag weer zorgen voor de sfeer, de uitdaging, de veiligheid, de structuur kortom de pedagogisch kwaliteit op locatie. Het team is van groot belang voor kinderen en ouders; alle teamleden moeten in staat zijn om kinderen (en ouders) op de juiste momenten te ondersteunen, informatie te geven, bij te sturen of juist ruimte te geven. Zeker het werken in een verticale groep vraagt veel pedagogisch medewerksters zij moeten steeds schakelen tussen de behoeftes van de kinderen met een uiteenlopende leeftijd; iedere leeftijdsgroep vraagt zijn specifieke aanpak. Het team van Pippi ervaart dit als een uitdaging en een meerwaarde voor hun dagelijkse werk. Alle pedagogisch medewerksters zijn gericht op het welbevinden van alle kinderen. De Directie zegt elke keer weer “Elke Pippi dag moet een feest zijn”.

Waarom kunt u als ouder een pedagogisch medewerkster van Pippi herkennen:

- Iemand die oprechte aandacht voor het kind heeft en plezier heeft in wat kinderen doen. Ieder kind helpt zijn gevoelens te uiten en op te vangen. Die in dialoog gaat met de kinderen en zorgt dat ieder kind zich veilig voelt.
- Iemand die vertrouwen toont in de kinderen en hun mogelijkheden. De kinderen zelf keuzes laten maken. Luistert en kijkt naar de kinderen
- Iemand waarbij kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er van ze verwacht wordt. Die duidelijk is in afspraken die gemaakt zijn in de groep met de kinderen en die zorgt dat voor de kinderen de momenten van uitdaging en rust in balans zijn.
- Iemand die samen met de kinderen de dag beleeft met dezelfde dagindeling.
- Iemand die in contact is met de kinderen door te vertellen wat ze gaat doen; uit te leggen wat er gebeurt.
- Iemand die zorgt dat alle kinderen zich veilig en vertrouwt met elkaar voelen. Die helpt om vriendjes te maken en leert hoe je een conflict op kunt lossen.

Teamwork is essentieel; als we bovenstaande willen bereiken dan is het een vereiste dat mensen goed samen kunnen werken. Teamleden moeten steun voelen bij elkaar en op elkaar kunnen bouwen. Dit is heel belangrijk omdat we een kleinschalig kinderdagverblijf zijn. Dit stimuleren door teamvergadering en op zijn tijd iets leuks te doen met het team.

6. Volgen, observeren en mentorschap:

De pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de kinderen en de groep. Dit is een bron van plezier, inzicht en verwondering. Ook wordt er gewerkt met een observatie instrument. Nu hebben we onze eigen systeem, maar in de loop van 2018 gaan we met het observatiesysteem KIIJK! Werken. Er zijn nu leidsters de scholing aan het doen als ze daarmee klaar zijn gaan we het implementeren. Nu geven we de observatielijst aan de ouders mee naar huis en hun geven het aan de basisschool als ze dat willen. Als we dadelijk met het KIIJK! Systeem werken wordt het digitaal naar de desbetreffende basisschool gestuurd. Wel moeten de ouders hiervoor nog toestemming geven aan de mentor dat wij de gegevens mogen delen met de basisschool. De ontwikkeling van kinderen wordt systematisch gevolgd. Gaan kinderen als ze vier zijn niet alleen naar de basisschool, maar maken ze ook gebruik van een buitenschoolse opvang dan kan in overleg met de desbetreffende buitenschoolse opvang en met de ouders ook het observatiesysteem doorgestuurd of doorgesproken worden. Zodat er ook een warme overdracht plaats vind naar een buitenschoolse opvang. Ouders moeten hiervoor toestemming geven anders geven wij geen informatie.

- We leggen eerst van elk kind de beginsituatie vast. We maken hierbij gebruik van een observatiesysteem dat regelmatig en systematisch de ontwikkeling van een kind volgt.
- Het aantal observatiemomenten is vijf keer in de periode van 0 tot 4 jaar . Deze gegevens leggen we vast in het volgsysteem en geven zicht op de ontwikkeling.
- De begeleiding is planmatig voor de hele groep, de kleine groep en het individuele kind.
- Aan de hand van de informatie uit de observaties bepalen de pedagogisch medewerksters welke kinderen extra zorg nodig hebben en wat doe zorg inhoudt. Extra zorg is planmatig: doelen, begeleidingsactiviteiten en evaluatie hiervan worden vastgelegd. Ouders worden actief betrokken bij het bestrijden van de achterstand.
- Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Hierbij wordt duidelijk of de doelen zijn bereikt, waarom wel en waarom niet. Uit deze conclusies wordt de aanpak voor de komende periode op gebaseerd.
- Indien nodig ondersteunt/adviseert de locatiemanager de pedagogisch medewerkers bij het opstellen/uitvoeren van een plan van aanpak.

We hebben incidenteel contact met het consultatiebureau. Hiervoor hebben ouders toestemming gegeven, want anders wordt u kind niet besproken.

De kinderopvang heeft als doelstelling een positieve bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van kinderen die opgevangen worden en hecht daarom van belang aan een zo vroeg

mogelijke signalering van ontwikkelingsproblemen bij kinderen. Voordelen van vroegtijdige onderkenning:

- Bij jonge kinderen verhoogt het de kans op een zo optimaal mogelijke ontwikkeling en ontplooiing. Het wegnemen van onzekerheid of ongerustheid bij ouders kan voorkomen dat te hoge eisen aan het kind gesteld worden.
- Ouders kunnen rekenen op voorlichting en begeleiding
- Emotionele schade door het niet begrijpen van elkaar kan hierdoor beperkt blijven
- Kinderen krijgen de kans zich in hun eigen tempo op hun eigen manier te ontwikkelen
- Wanneer de stoornis bekend is, kan geleerd worden hiermee om te gaan
- Bij jonge kinderen zijn er vaak meer mogelijkheden om wat aan de stoornis te doen dan bij oudere kinderen.

Bij jonge kinderen is het heel moeilijk om met zekerheid vast te stellen of er inderdaad sprake is van een achterstand. Zowel onterechte geruststelling als onterechte verontrusting kan nadelig zijn voor de ontwikkeling van het kind. Daarom moet voorkomen worden, dat:

- De pedagogisch medewerkster zelf de diagnose gaat stellen; hierdoor kan het kind een etiket opgeplakt krijgen, dat er moeilijk af te halen is
- De pedagogisch medewerkster zich niet realiseert, dat bepaald zorgwekkend gedrag niet altijd afwijkend gedrag hoeft te zijn
- Er te snel gekeken wordt naar wat het kind niet kan en er wordt vergeten te kijken naar wat het kind wel kan
- Alleen 'normaal' gedrag wordt getolereerd en 'afwijkend' gedrag wordt afgewezen
- De pedagogisch medewerkers zich teveel gaat bezig houden met het opsporen van gedrag- en/of ontwikkelingsstoornissen; er wordt gesignaleerd.

Vroegtijdige onderkenning is alleen zinvol wanneer er ondersteuning, begeleiding en/of behandeling aan gekoppeld kan worden.

6.2 mentorschap:

Elk kind heeft vanaf januari 2018 een eigen mentor. Dit is 1 van de vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de groep van uw kind. Zij volgt uw kind heel specifiek en is aanspreekpunt voor u als ouder. U kunt de mentor van uw kind altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. Op de groep is een verdeling gemaakt welke mentor welke kindjes heeft. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met u maakt. Zoals bv de slaapgewoontes en wat uw kind wel of niet mag eten. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goede band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind zullen we de wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken. De mentor zal de ontwikkeling/observaties van uw kind (uiteeraard met de mede collega's) goed volgen en bespreken. Het blijven volgen van de ontwikkeling en het signaleren van knelpunten en of problemen in de ontwikkeling is een belangrijke functie van Pippi. Nu hebben we dit mondeling met de ouders gefunctioneerd wie de mentor van

uw kind is. Bij de nieuwe kinderen wordt dit tijdens het intake gesprek besproken en opgeschreven op het intakeformulier. Één keer per jaar nodigen wij u uit voor een oudergesprek. De mentor van uw kind bespreekt dan samen met u hoe uw kind zich in onze en uw ogen ontwikkeld, hoe hij zich bij ons voelt en eventueel andere bijzonderheden. Tijdens dit gesprek kunnen we samen bepalen of het nodig is uw kind extra ondersteuning dan wel extra stimulans te bieden. Andere momenten kunnen ook aanleiding zijn voor een oudergesprek. Heeft u zelf behoefte aan een gesprek met ons? Zeg ons dat gerust.

6.1 Rol van de kinderopvang

Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke functie in het vroegtijdig onderkennen van gedrag en/of ontwikkelingsproblemen. De pedagogisch medewerker heeft ervaring hoe de ontwikkeling van een kind normaal gesproken verloopt en is in staat bijzonderheden in de ontwikkeling te stimuleren. Er wordt gehandeld in het belang van het kind. Zo kunnen gedragsproblemen of handicaps tijdig worden erkend. Signaleren hoort bij het werk van de pedagogisch medewerkers. Net zoals gesignaleerd wordt dat een kind druk, stil, vrolijk, angstig, verdrietig enzovoort is, wordt ook gesignaleerd wanneer een kind bijzonderheden in de ontwikkeling vertoont. De pedagogisch medewerkers hebben een open contact met de ouder en zal proberen deze steeds op de hoogte te houden. De pedagogisch medewerker bespreekt een signaal in het groepsoverleg, waar de hoofdleidster of de directie bij aanwezig zijn. Tussentijds kan een pedagogisch medewerker binnen lopen bij de hoofdleidster of directie om een eventueel signaal te bespreken. Het zijn uiteindelijk de ouders die bepalen of er iets mee gedaan wordt. De volgende stappen kunnen ondernomen worden bij het signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling:

- **Stap 1 Probleemverheldering:** Probeer zo helder mogelijk te krijgen wat opvalt aan het gedrag van het kind en wat maakt dat het gedrag van een kind lijkt af te wijken van andere kinderen. De pedagogisch medewerkers is door opleiding en/of ervaring op de hoogte van de ontwikkelingsfasen van kinderen, zodat eventuele stoornissen/problemen kunnen worden gesignaleerd. Eigen ervaring en kennis en eigen normen en waarden zijn van invloed op de manier waarop men individueel gedrag van kinderen beoordeelt. De pedagogisch medewerkers moet zich hiervan bewust zijn. Daarom worden signalen ook altijd met teamleden en hoofdleidster of directie besproken. Blijft het gedrag verontrustend dan ga je over na de volgende stap.
- **Stap 2 Invloed van eigen referentiekader van de groepsleiding:** Aan collega's, de leidinggevende en de directie kan advies gevraagd worden. Overleg kan ervoor zorgen dat er meer duidelijkheid komt in eigen inschatting of de signalen juist zijn. In een teamoverleg is hiervoor de beste plek. Uit dit overleg kan blijken dat de ongerustheid niet door de collega's wordt gedeeld en dat het meer te maken heeft met het eigen referentiekader van de pedagogisch medewerker. Wanneer het kind opvalt dan zal de ontwikkeling van het kind door de pedagogisch medewerker een tijd worden gevolgd.

- **Stap 3 Observeren:** Indien de ontwikkeling als zorgwekkend wordt gezien zal de groepsleiding in overleg met collega's en de hoofdleidster en na overleg met/na toestemming van de ouders het kind gericht en systematisch observeren.
- **Stap 4 Bespreken met ouders:** Wanneer er alles op wijst dat er iets is, kan de pedagogisch medewerkster dit bespreekbaar maken bij de ouders. De resultaten van de observaties worden besproken. Benoem het probleem! Het bespreekbaar maken bij ouders is soms een moeilijke taak. Praten over minder leuke dingen die zijn opgevallen is nu eenmaal moeilijker dan praten over leuke dingen. De manier waarop dit bespreekbaar wordt gemaakt bij de ouders is afhankelijk van de relatie die er tussen de ouder en de groepsleiding is. In overleg met de leidinggevende en / of directie wordt besloten, wie dit met de ouders gaat bespreken.
- **Stap 5 Doorverwijzen:** Indien de zorg door de ouders wordt gedeeld, kan het kind, na toestemming van de ouders, door een extern deskundige worden geobserveerd of worden doorverwezen naar een hulpverlenende instantie (dit kan ook via de huisarts / jeugdzorg). Een deskundige kan adviezen geven over de aanpak en begeleiding van het kind in het eigen gezin of in de groep.
- **Zorgroute:** In onderstaand overzicht wordt de zorgroute weergegeven wanneer een pedagogisch medewerkster zorgen om een kind heeft.

PMer heeft zorg om een kind
PMer bespreekt zorg met collega's en met de leidinggevende
Plan van aanpak maken met omschrijving probleem, advies en uitleg
Pmer en leidinggevende bespreekt zorg met ouder
Uitvoeren plan van aanpak
Zorg blijft bestaan
Inschakelen van externe instanties

7. Ouders:

7.1 Wat kunnen ouders verwachten van de locatie

Werken in een kinderdagverblijf betekent samenwerken met ouders. In deze samenwerking zijn open en duidelijke communicatie en wederzijds begrip als basis. Altijd proberen wij op een respectvolle, begripvolle manier te communiceren met de ouders. Ouders vertrouwen het aller-dierbaarste, hun kind, aan ons toe. Dit valt zeker in het begin niet altijd mee. De vertrouwensband met de pedagogisch medewerkers moet nog worden opgebouwd. De pedagogisch medewerkers doen hun best om dit zo snel mogelijk te doen. Dit doen we bijvoorbeeld door in het intakegesprek de tijd te nemen voor alle vragen en twijfels van ouders en begrip te tonen voor de vragen en onzekerheden. De pedagogisch medewerkers proberen altijd zoveel mogelijk rekening te houden met de wensen van de individuele ouder, zij zoeken voortdurend de balans tussen wat mogelijk en onmogelijk is binnen het kinderdagverblijf. Hier zullen we altijd open over communiceren. Op het kinderdagverblijf proberen we ouders zoveel mogelijk te betrekken bij de dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf. Dit doen we o.a. op de volgende manieren:

7.2 Overdracht

Bij het halen en brengen van de kinderen vinden wij belangrijk dat er een overdracht gedaan wordt. Zowel van pedagogisch medewerkers naar ouders, als van ouders naar pedagogisch medewerkers. Zodat een dag goed kan worden begonnen of worden afgesloten. Het is fijn om van ouders te horen als er bijzonderheden zijn waar wij dan die dag rekening mee kunnen houden.

7.3 Het schriftje

Ieder kind heeft een schriftje. Dit wordt gebruikt om speciale zaken te beschrijven. De frequentie waarmee de pedagogisch medewerker in de schriftjes schrijven, neemt af naarmate het kind ouder wordt. Bij kinderen onder de 1 jaar wordt gestreefd om elke keer erin te schrijven als het kindje bij Pippi aanwezig is. En bij kinderen ouder dan 1 jaar wordt er 1 keer per week erin geschreven. Uiteraard kunnen de pedagogisch medewerkers alleen in schrijven als het schriftje daadwerkelijk op het kinderdagverblijf aanwezig is.

7.4 Ouderavond

Elk jaar wordt er 1 keer een ouderavond georganiseerd. Het thema wat hier besproken wordt is elke keer verschillend.

7.5 Oudercommissie

De oudercommissie is een belangenorgaan van ouders en adviseert het kinderdagverblijf. Verder heeft de oudercommissie zich ten doel gesteld de betrokkenheid van de ouders bij het kinderdagverblijf te stimuleren. De doelstelling, taken en bevoegdheden van de oudercommissie zijn vastgelegd in een reglement. De oudercommissie komt geregeld bijeen.

De onderwerpen die op de agenda staan worden aangedragen door de oudercommissie, door andere ouders of door de directie van het kinderdagverblijf. De oudercommissie vindt het belangrijk om goed te communiceren met de ouders die zij vertegenwoordigen.

7.6 Klachtenbehandeling

Kinderopvang is mensenwerk. Een kinderdagverblijf staat bol van menselijke activiteiten. Het kan gebeuren dat er eens iets mis gaat in de communicatie tussen pedagogisch medewerkers en ouders. Of dat bijvoorbeeld een ouder niet tevreden is over de opvang van het kind om wat voor reden dan ook. Er van uitgaande dat de pedagogisch medewerkers sociaalvaardig zijn, zullen zij voldoende tact en invoelingsvermogen bezitten om de emoties (want het gaat om kinderen) niet onnodig te doen oplopen. Een klacht ontstaat meestal wanneer communicatie moeizaam verloopt, zelfs helemaal stopt of omdat iemand te laat, niet of onjuist geïnformeerd is. Het behoort tot de taak van de organisatie om in een dergelijke situatie de communicatie weer op gang te brengen. Uitgangspunten hierbij zijn dat de klacht serieus genomen wordt en dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt, het liefst door degene die in eerste instantie bij de klacht betrokken is.

De interne procedure is als volgt: wanneer ouders een klacht hebben over de wijze waarop een pedagogisch medewerkster het kind bejegt of verzorgt dienen de ouders deze klacht in eerste instantie bij de pedagogisch medewerkster neer te leggen omdat zij degene is die bij machte zou moeten zijn om een oplossing aan te dragen. Wanneer de betrokken partijen samen niet tot overeenstemming kunnen komen, dan kunnen de pedagogisch medewerkster en/of ouders zich wenden tot de leidinggevende van het kinderdagverblijf. Over het algemeen is interventie van de coördinator voldoende om de communicatie weer op gang te brengen en wordt het probleem naar tevredenheid van betrokken partijen opgelost. Indien dit niet voldoende is kan de directeur ingeschakeld worden. Hij is uiteindelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geboden kinderopvang.

Mocht interne klachtafhandeling niet leiden tot een bevredigende oplossing dan staat ouders de weg vrij naar informatie, advies en mediation bij Klachtloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

8. Tot slot

Een goed positief pedagogisch klimaat is “open”. Het biedt kinderen de veiligheid en vrijheid te ontdekken en te experimenteren maar ook de rust. Het is geen klimaat waarin alles kan en evenmin een klimaat van voortdurende controle. Er is een sfeer waarin kinderen en volwassenen vanuit wederzijds respect met elkaar omgaan. De pedagogisch medewerkers van Pippi staan daar garant voor. Zij zorgen voor een klimaat waarin iedereen zich welkom voelt en er mag zijn. De kleine dagelijkse gebeurtenissen krijgen de aandacht die ze verdienen. Het zijn de kleine “pedagogische momenten” waarin iets fijns, iets spannends maar ook iets vervelends of verdrietigs gebeurt. Momenten in elk geval om samen bij stil te staan.

Met dit pedagogisch beleidsplan hebben wij geprobeerd te verwoorden waar wij voor staan. Is er iets onduidelijk, heeft u vragen of opmerkingen, de deur staat altijd voor u open!

Team Pippi